

Hétfő

Junius 1.

DEBRECZEN-NAGYVÁRADI ÉRTESÍTŐ.

1846. első félév.

23.

4-ik évfolyam.

Ez ÉRTESÍTŐ, mellyben adás-vevés, kereskedési-gazdasági 's más ilyes hirdtemények közöltenek, Debreczenben minden hétfőn, Nagy-Váradon csütörtökön jelenik. — Fél évi előfizetés házhoz küldve Debreczenben 's Nagy-Váradon 1 — postán bár hová 2 — forintban. Előfizetni lehet mindenkor a' Tudakozóintézetben.

Pest, Debreczen, NVárad, Kolosvár, Szeben 's Brassói (2. 3.)

GYORS ÚTAZÁSI HIRDETÉS.

Az intézet ezennel hírül adja a' t. cz. útatöz közönségnek, miszerint több újdön készült 's legkényelmesh gyorskocsiai folyó hó elsőjétől indulnak:

Pestről Erdélybe a' nevezett városokon keresztül.

Pestről minden **Vasárnap 's Csütörtökön** reggeli 4 órákor. — **Debreczenből** szinte **Hétfőn 's Pénteken**, **Erdélybe** délutáni 5 órákor. — **NVáradról** szinte **Kedden 's Szombaton**, **Erdélybe** reggeli 6 órákor. — **Kolosvár, Szeben, 's Brassó között** a' kitűzött időben hetenként háromszor induland 's érkezend is. —

Erdélyből Pestre a' nevezett városokon keresztül.

Brassóból 's Szebenből Pestre hetenként háromszor a' kitűzött időben. — **Kolosvárról** minden **Vasárnap 's Csütörtökön** reggeli 4 órákor. — **NVáradról** szinte **Vasárnap 's Csütörtökön Pestre** estveli 10 órákor. — **Debreczenből** szinte **Hétfőn 's Pénteken Pestre** reggeli 10 órákor. — **Pestről 's a' nevezett városokból** az Intézet gyors 's jutányos szállítás végett átvész mindennemű podgyászokat annyival is inkább mivel most a' kocsik mindég **Conductor** kíséretében tesszik útjokat. —

Ügyszinte 's a' vonaloni városokban a' már eddig is létező ügyvivősegekbe előfizethetni a' magány kocsik előfogatjaira határozott árért, **Pestről Debreczenig 's Váradig 10. Kolosvárig 14. Szebenig 19 Brassóig 25-szöri** friss lovakkal, az intézet minden a' fent irtakról kezkesedik. — **Pesten Majus 8-dikán 1846.**

Biasini Ferencz,

Pest-Brassói gyorsútazi intézet tulajdonosa.

Debreczenben ügyvivő **Wallis és Papp** fűszer-kereskedő urak az „aranyescillaghoz” **NVáradon** „a' Zöldfa vendéglőben” **Jónás Ferencz és Stojka** urak.

(D.) EGY ZONGORA

csinos alakú, — kellemes hangzatú 's minden tekintetben jó állapotban lévő eladó Debreczenben. — Tudhatni rólla a' tudakozó intézetben. —

(D. 50.) B É R L A K.

Debreczenben, Szentanna 's Harminczad utca szögletén lévő háznál 3 szoba, konyha, 's a't. minden órán bérbe kiadó. — Bővebben rólla a't. intézetben.

(D. 49.) Kiadó-lakás.

Debreczenben, a' Botanicus kert mellett 1085-dik szám alatti házban, 3 szoba, konyha, kamara, pincesz, bérbeadandó. — Értekezhetni iránta Hegedűs Károlynál. —

(D. 52.) Lakváltoztatás.

Alulírt tisztelettel teszi közhirrre a't. cz. közönségnek 's különösen pedig eddig is vele rendelkezett tisztelt pártfogóinak, hogy eddigi lakását nagy Czegléd utcára 2576-dik szám alatti özv. Varga Sámuelné asszony házában változtatta által. — Minden rendben lévő t. cz. illetőknek ezentúl is hű szolgálatát ajánlván. — Debreczenben Majus hó 28. 1846.

Jóna Istváné
okleveles bába.

(NV. 83.) Egész ménes eladása (1. 3.)

Méltóságos özv. gróf Csáky Károlyné asszonynak birtokához tartozó, 's Bihar megyében kebelezett Inándi uradalomban lévő egész ménes, melyben sok nemesdeden keresztül, ösmeretes nagyfajú győzős kocsilovak (Carossiers) nemesítették, jó tulajdonaik miatt különösen kedveltettek, 's minden alkalommal kelendők voltak, — 's melyben hágo ménlovak, betanított kocsi és hátaoslovak kivül:

26 darab anyakancsik,

32 darab — 1, 2, 3, 4 éves kanczacsikok,

14 darab — 1, 2, 3, 4 éves csüdörcsikok

találtak, — ezen méneshez tartozó különféle nevű kocsiokkal, — szekerekkel, — hámokkal, — nyergekkel, — és egész ménesbeli jó készülettel együtt, folyó 1846-diki Julius 16-dik napján reggeli 9 órakor nagy Váradtól 2 1/2 órányi távolságra, Szalontafélé vezető töltőt országútban felvő „Inand“ nevű helységben az ottani tisztikar udvarán a' legtöbbet ígérőknek köz arverés útján fognak eladatni, — ezen dolog felől bővebb felvilágosítást nyerni kívánók, Szilágyi Lajos ügyvéd urat nagy Váradra intézendő bérmentes levelel által időközben megkereshetik. — Kelt nagy Váradon Majus 25-dikén. 1846. —

(D.) Ismételt vívásí próbatétel.

Alulírt a't. cz. közönségnek alázattal tudatom hogy, miután mult Majus hó 17-én általam a' Bekné ő nagysága házánál vívóiskolamban adatott bajvívási próbatélemlre, több t. cz. úri rend meg nem jelenhetett, — 's hogy az annál kiemelőbb ünnepélyességgel tartathassék, — újlag, Június 1-ső azaz Pünkösöd másod napján délutáni 5 órakor a' nagy erdői ferdő teremében szándokom, nagy szerűbb elrendeztetésű **gyors vívásí próbatélemlre** teljes iparral tartani. — Mellyszerént minden rangú 's rendű t. cz. pártfogóimat tisztelettel meghívok. —

Prámer Boldizsár
vivőmester.

50 darab camelia

mindenik különböző színűek, telyesek és épek. — a' Nagy Várad tudakozó intézet által, darabja 2 pengő forintjával kapható. —

(NV. 78.) Eladandó birtok. (1. 3.)

Nagy váradí járásba a' nagy országot közelébe J. Hodos helységének egy huszonhetede, melly áll mintegy 137 holdas most közelébb öszvesítendő, szántó és kaszáló földből 6 taksábol a' fenebél irányba álló korcsma, mészárszék 's a' Bertényi álló vízialombéli részlethől, szabad kézöl eladó. — Bővebben értekezhetni NVáradon t. Kovács József, Jankán pedig ügyvéd Fándly László ural.

(NV. 79.) HIRDETÉS. (1. 3.)

Melly szerént a' váradí kir. kamarai uradalom részéről folyó évi Junius 25-én másodsor tartandó nyilvános árverés útján, 1-ször V. Váralya várossába túl a' Peczen gyakorolható szabad korcsmáltatás jogá. 2-szor a' várba lévő kamarai pinze e' folyó esztendő November 1 ső napjától kezdve 3 folyvást tartó évre fognak a' többet ígérőknek felsőbb jóváhagyás mellett haszonbérbe adatni; mihez képest a' bérleti szándékozők Várad velenczén a' mondott napon délelőtti órákban az igazgató kir. kamarai ügyvédi hivatal iroteremében tartandó nyilvános árverésre az elsőrenézve 70 frot, — a' másíkra pedig 5 frot pengőbe banat pénzül magukkal hozandván meghívatatnak, hol is az árverési ügy szerződési feltételeket jó előre mindenkor megtudhatni. — Kelt V. Velenczén Majus 13-án 1846. a' kam. uradalom tisztsége által.

(NV. 80.) Eladó borok. (1. 3.)

Terjen a' margitai ország úthoz közel ügyvéd t. Hágenmiller Dienes ural 842, 844 és 845-dik évi jóféle borok vasas hordókban vagy a' nélkül találtak, értekezhetni Váradon Körös utcai házánál vagy Terjen.

(NV. 81.) VÉGH JÁNOS, (1. 3.)

cserép- és téglavető mester, jól ki dolgozott 's égetett műveit, minden alakú tetőkre alkalmaztatható cserepeit, úgy nem különben jó téglait párkányok, konyhák, folyosók, 's kútak kirakásához 'a legülendőbb ár mellett ajánlja. — Sz. Nagy váradi haszonbérlo.

(NV. 82.) RUHA FESTŐ (1. 3.)

Maisterovics Antal ezemmel közhírré teszi 's ajánlja magát a t. cz. közönségnek, hogy ő több évig sz. kir. Szeged városában festői mesterséget űzött. Mostan Sz. Nagy Várad városra engedelmenél fogva Sas utcán t. cz. Flir István úr házában folytatja betanult mesterségét, félvallal minden nemű új és ő selyem, szőr, pamut, vászon szöveteit, melyeket tetszés szerint külömbféle tartós színekre fest, pontosan jütányos ár mellett kész szolgáltatni. Ez uttal van szerencséje ajánlani tulajdon gyárában készült jó izlésű honi festett ruháknak való pamut 's vászon szöveteit.

(D.) FOGTISZTÍTÁS. (2.)

Azon fogakra, melyekre sárgaság 's feketeség tapadtott, ártalom nélkül kitisztítani 's eredeti hófehér színökre visszahozni 'egy e' részben sikeres próbákkal dicsekedhető hölgy ajánlkozik, piaczs utca 1714-dik szám alatt földszint; megkeresőt elfogadja napoként délutáni 1 órától 3-ig.

(NV. 73.) Fogpor ajánlás. (2. 3.)

Azon újdón feltalált, közkedvelt, legjobb és legártatlanabb fogpor, melytől a' fogak rövid időn fehér színnel ragyognak, a' fogak tövén elől és belül lerakott u. m. borkő is egészen elenyészlik, a' fog fehély meggyógyul és az inyhús ismét előterem, megszerezhető Debreczenben Hoffman Ignác „a' fekete kutyához“ Nagy Váradon Hoffman Ignác 's társa „a' szerencsenhez“ czimzett fűszer-kereskedésökhöz; ára 20 kr. p. p.

(NV. 74.) Eladó teke asztal. (2. 3.)

Nagy Váradon egy ault de még jó karban lévő teke asztal hozzátartozó 5 nagy és 16 kisebb labdával 's botokkal jütányos áron minden órán eladó, láthatni Szávics Károly vendéglőnél a' pecze mellett.

(NV. 75.) Bérbe adandó lak. (2. 3.)

Nagy Váradi polgár Zsiga Miklós házában a' kis piaczra néző emeletben bérbe három festett szoba konyha, kamara, külön padlás és pince Junius 1-ső napjától egy vagy több évre kiadó.

(NV. 71.) DUSEK GYÖRGY (3. 3.)

Nagy Váradi mézsáros szék-gazda, ezennel közhírré teszi; hogy ő akármely időben tulajdon házában Nagy pecze utcán vagy a' Fekete sas utcán haszonbérű mézsárszékhében, jó húsban lévő levágni való machákat megvásárol mázsa v. font száma, fontját 12 kr-ával, a' bórókért 30—40—46. a' fagyának pedig mázsáját 30 forintjával fizeti. Ezuttal pedig van szerencséje értesíteni a' t. cz. közönséget, hogy ő valamint eddig így ezután is a' tks. ns. V. meggye határozatánál fogva méreti a' húst 10 kr-ával.

(D. 48.) KÉT SZOBAFESTŐ LEGÉNY (3. 3.)

Debreczenbe, Gran z K. E d u a r d h o z, legsietőbben kerestetik, kedvező fizetésükről előre is biztosítottak. — Ebbeni bejelentést követelőbb elvár mind két városbani tudakozó intézet.

(D. 47.) BÉRLAKÁS. (3.)

Debreczenben, Péterfia utca elején a' nagy templom mellett 340-ik szám alatti házban, piaczra való kilátással 3 szoba, külön konyha, kamara, pünkösöd naptól kezdve, bérbeadandó.

(NV. 76.) ELADÓ BÖRÖK (2. 3.)

Várad Olasziban az új soron özv. Solyom Mihályné aszszony pincejében 1812-diki és 1845-ki ötszáz kis cseber bor minden órán eladó.

(NV. 77.) Közgyűlés és állatmutatás. (2. 3.)

A' bihari gazd. főkegyesület f. évi NVáradi úrnapi vásárkor Kedden, Junius 16. délelőtt 9 órakor a' Casino teremében közgyűlést, — délután pedig a' Casino udvarán állatmutatást és kiállítást tartand, a' midőn az adozók által kiállított legszebb 2 és 3-ad fűkancza-csikók és üszök 6, 4, és 2 arany díjjakkal fognak jutalmaztatni. — Kelt a' bihari g. főkegyesület Ápril 28-diki közgyűléséből.

Angyalfi András,
egyesületi titoknak.

(NV. 72.) JÁNKY ANTAL (3. 3.)

Nagy Váradon a' czukor süveghez czimzett fűszerkereskedői boltjában leszállított ár mellett közhírré teszi, hogy a' most érkezett honi Banát Temesvári Nádor gyergyának fontja 32 garas, a' legfinomabb czukori 1 ft 8 kr. Süveg száma 1 ft 6 kr. közép rendű 1 ft 4 Süveg sz. 1 ft. Kávé f. ord. 1 ft. második osztályú 1 ft 12 kr. harmadik oszt 1 ft 24 legfelsőbb 1 ft 30. Gyöngy kávé 1 ft 45 moka kávé 1 ft 48. — Buteliás bora i igazia francia pezszer (moet e sandon) 7 ft 30. honi po'oni Fisser gyarából 3 ft pesti Steinbachtól 2 ft 30. Malagai 1 ft 30. ciprusi 1 ft 30. ménesi 1 ft 30 kr. Tokai 1 ft 15. Ezuttal van szerencséje ajánlani különbönl külömbféle hasznos gyögy érczizeit 's mindennemű fűszereit.

(NV.) FELVILÁGOSÍTÁS és ÓVÁS.

Tudomásomra jövé, hogy f. évi 31-dik számú „Brassói gazetta” czimű oláh hírlapban kijött közlésem ellenséges kedéllyel fordított magyarra; — 's a' fordítás már csak a' gazetába írottakból is, — hol egyébiránt közlésem egész terjedelmébe ki írva nincs, — ferdén értelmezi a' dologot, — 's még ferdebb elmagyarázásra szolgáltat alkalmat, addig is, míg ez iránt kellő felvilágosítás érkezne, szükséges és igazságosnak tartom, itt, hol a' dolog híre kapott, 's ferde értelmezésnek ellene mondani, 's a' következtöket megjegyezni: hogy:

1. szőr: Azon hiedelem, vagy állítás, mintha én az egész Thurzó család ellen intéztem volna a' közlést, követezőleg őket becsmérlelem n. idai czigányoktól származtatam volna; nem áll, nem való, hanem csak ferde elmagyarázás, mert ha mellőzőm is azt, mi szerint közlésem egész terjedelmében ki írva nincs, és itt ott egy két szó is kimaradt: magából a' leirt közlésből olyasmint nem magyarázhat, ha a' magyar nemes praedicatumának jelentőségét ismeri, — ugyanis ott ki van írva: Noszticizino már a' Noszticzirolí deductio, ki mondhatja n. idai deductionnak, ha csak azt nem akarja mondani, hogy Eszterháza, Illyésháza, Borosjenő és Besenyő annyit tesz: mint Sz. Márton, Derecske, Geszt, meg n. Marja, mert itt birnak azok az urak?! — Világos tehát, hogy a' hirtelés nem a' dolog valóságában, hanem csak az elmagyarázók, 's értelmezők akaratán alapszik. — És ha már kedvek volt azon historiai kis adat felhozásából olyasmint magyarázni, legalább a' szókot ne cserélnek fel, és ezen szó helyett: C'erian, melyly azon helyen annyit tesz, mint: „vidéki, helybeli” ne írják, ne adják szem elibe azt, hogy C'zigány, mivel éppen olyan a' különbség ezen két szó között, mint ő s z ő t ő n ő z v e ő s s z e z ő r v e között; — Egyébiránt, mint más hírlapokban is gyakran, úgy itt is csuszott bé nyomtatási hiba, jelesül ezen szó helyett „jubilacie” az íratott „nobilitate” — mindeneiket méltánosság okáért, itt Biharba, hol a' hir sok színbe elszárvált, megírni, 's közzé tenni szükségesnek tartotam.

Igen különösnek tetszik azonban, hogy a' szabad elműeknek magokat örömet nevező egyéniség előtt feltűnő tudna lenni, ha valósággal cigánytól származtatást emlitettem volna, — holott pedig b. Veselényi Miklóst csak talán tudja tisztelni, 's nézzék meg annak „Balitelletekről” írott munkáját, melylyben egy helyet bizonyos kiünő nem zetségnek cigánytölti származtatását emlitrven meg más után, azt teszi utánna: éljen az életre valóság!

2. szor. Óvást teszek azon csupán rossz akaratból származott elmagyarázás ellen, mintha én azt írtam

vólna, hogy: a' magyar az oláhok iránt ellenséges indulattal viseltetik; — mert ott ez áll: találtatnak itt emberek, kik sündörgőznek az oláh körül, ha gondolják, hogy attól szíhatnak; az ilyen emberek az oláhoknak csak úgy adnak tiszteletet, ha gondolják, hogy azon tisztelet sugára ő reájok is kihat, másképp pedig gúnyolják; — ez egyszeri elolvasásra sem teszi azt mit a' rossz akarók belőle kihozni kívánnának, mert ha semmit sem mondanék a' megczafalásra, már magába azon tény, mely szerint én a' kérdéses közlésben nevem után hivatalomat is kiírtam, tisztán mutatja; hogy akkor, midőn tetlegleg bizonyítom, hogy én mint oláh az alkotmányos élet hasznait élvezem: szóval ellenkezőt csak nem fogok állítani?! azon vádat tehát józan combinatioval senki is rám nem kenheti, valamint nem is keni, csak a' rossz akarat, mely a' kákan is görcsöt keres; hogy azonban egyéniséget értettem, és értetnem kellett, éppen azon szerencsevadászt, kiről írtam, az igaz, és hogy ötlet érthettem, tudhatja mindenki, ki az 1843. évi jelenkor 52 53 számait olvasta, melylyben engemet csupa születési dőllyfel kisisebit, — értettem annak egyik testvérét, ki fenhíjázó szabad elvűségé mellett azzal akart legyőzni, Őr voltam én az anyám hasába is, nem úgy mint őn, — és értettem másik testvérét, ki előtt igen becses valék, míg érette másokkal össze ütköztem, 's magamra nehéz haragot vettem, mielyt pedig azzal felhagytam, engemet nem csak gúnyolást illetett, sőt nállam lévő írása szerint sorsbeli csekélységemet is szememre lobbantotta, — im ezekből kiki tudhatja, tehát, vannak itt emberek, — de nem nemzet, sőt felekezet sem, — kik az oláh, ha tőle fényt nem költsönözhetnek, vagy csak kényők szerint is mint eszközt nem használhatják, gúnyolják, fény nyervezésért pedig az oláhok is sündörgőznek.

Ezen második pont az, melyért és főképpen jelen sorokat írni nem csak szükséges, de kötelességemnek is tartom, — és ha az elmondottak ellenében a' felekezetségi elfogultság mégis gyanút szegezne, úgy sziveskedjen kikutatni Magyar 's oláh lapokban közzé tett dolgozataimat, 's meg nézni, hadd lássa, miként részesírt egy magam. részesírt többek akaratával az egység 's összevorradás művén kitelhető osztály erőmmel immár jóval azelőtt dolgoztam; melylynek ellenében most már ha akar-nám sem irhatnék, ha csak tulajdon feleimet magam ellen nem akárnám zúditani, hogy pedig ezt nem akarhatom, — úgy hiszem a' ki itelni tud, és akar, át fogja látni, — azért tehát a' rossz czélból sarjadt elmagyarázásnak ellene mondom. —

Költ V Olasziban Majus hó 20-án 1846.

Drágos János m. k.

megyei szolgabíró.